

משפחת ישראל ומרים רוזנפלד

מרים (מרישקה) לבית רוזנברג	ישראל (איזידור)	שם
1917	1910	תאריך לידה
איזור ברשוב, טרנסילבניה, (הונגריה) רומניה	מרגיטה, טרנסילבניה, (הונגריה) רומניה	מקום הלידה
1950		שנת העלייה
1945		תאריך נישואים
1951		שנת הגעה לישוב

הילדים :
נתן – 9.12.1946

איזידור רוזנפלד נולד במרגיטה (Marghita) שבטרנסילבניה. כיום נמצאת העיירה ברומניה במחוז ביהור (Bihor) ומשמשת מרכז לכ-50 כפרים באזור. טרם מלחמת העולם הראשונה השתייכה העיירה לממלכה האוסטרו הונגרית ותושביה דברו הונגרית. בעקבות חוזה טריאנון ב-1920 עבר אזור טרנסילבניה לרומניה, אבל המעוטים האתניים המשיכו לשמור על לשונם ודתם. התושבים עסקו בעקר בחקלאות וגידול בהמות והעיר הייתה מוקפת בכרמים, שדות תבואה ומטעי פרי.

היהודים היו כרבע מן התושבים (כ-8000 ב-1944) ועדות כתובה לחיים יהודיים במקום מופיעה כבר בראשית המאה ה-18. בעיר היו מוסדות יהודים כמו בית כנסת ובית ספר יהודי. מבני הצבור, כמו רב התושבים היהודים, היו מרוכזים סביב רחוב פטרי.

במשפחת איזידור היו 11 ילדים. המשפחה עסקה בתעשיית היין. הם היו אנשים דתיים, הקפידו על שמירת המצוות וחגגו את כל חגי ישראל. הבנים למדו ב"חדר".

מלחמת העולם השנייה הפרה את שגרת חיי היהודים במקום והשלווה היחסית בה היו נתונים. באוגוסט 1940 במהלך מלחמת העולם השנייה העניק היטלר את חצייה הצפוני של טרנסילבניה להונגריה שהחמירה את האפליה נגד יהודים והרדיפות כנגדם. הגרמנים נכנסו להונגריה במרץ 1944 ובמאי הועברו יהודי העיירה לגטו באורדיה (Oradea), בירת מחוז ביהור, ומשם נשלחו למחנות שונים. הצעירים נשלחו למחנות עבודה אבל רוב היהודים נשלחו למחנה ההשמדה אושוויץ-בירקנאו. ב-1944 כבר היה איזידור בעל משפחה משלו, אישה ושני ילדים. כל המשפחה הענפה נשלחה לאושוויץ אך 7 מבין האחים, הצליחו לברוח ולהינצל. 4 האחים הנותרים ומשפחותיהם, אשתו וילדיו של איזידור, ומשפחותיהם של חלק מן האחים שנצלו, נספו באושוויץ.

אחרי המלחמה האחים חזרו לעיירת הולדתם. 3 מהם התחתנו עם אחות האישה הראשונה שנספתה בשואה. איזידור התחתן במרגיטה עם מרים לבית רוזנברג ושם נולד בנו היחיד נתן בשנת 1946.

משפחת מרים רוזנברג

מספרת אחותה צפורה:

המשפחה נדדה במקומות שונים בטרנסילבניה ובין היתר חייתה באזור הערים טרגו מורש (Târgu Mureș) וברשוב (Brașov). המשפחה מנתה 8 ילדים, 5 בנות ביניהן - מרים (מרישקה), רוז'י, דורי וצפורה (פאני), ו- 3 בנים - מרדכי, אהרון ויוז'י. הקיום היה בדוחק ובני הבית מצאו פרנסה בכל דרך אפשרית, בין היתר עסק האב מנדל גם במכירת תוצרת חלב. מרים הייתה האחות הבכורה ועזרה לפרנסת המשפחה בעבודות מזדמנות, בתפירה וכדומה. בני המשפחה היו אנשים דתיים, בקרו בבית הכנסת וחגגו את כל החגים. הבנים קבלו חנוך דתי - מרדכי נהיה בארץ למלמד בישיבה, ואהרון ויוז'י היו בעלי קול ערב ושמשו כבעלי תפילה ושליחי צבור. הבנות בקרו בבית ספר רומני וקבלו חנוך ככל שיכלה המשפחה להרשות לעצמה. בבית דברו בעיקר אידיש, אך ההורים דברו ביניהם בהונגרית. הסביבה הייתה אנטישמית והאנטישמיות התגברה בתקופת מלחמת העולם השנייה. האב נשלח למחנה עבודה ברוסיה וגם על יתר בני המשפחה עברה תקופה של חיים קשים וסבל, אך האב וכל 8 הילדים נותרו בחיים והגיעו לארץ.

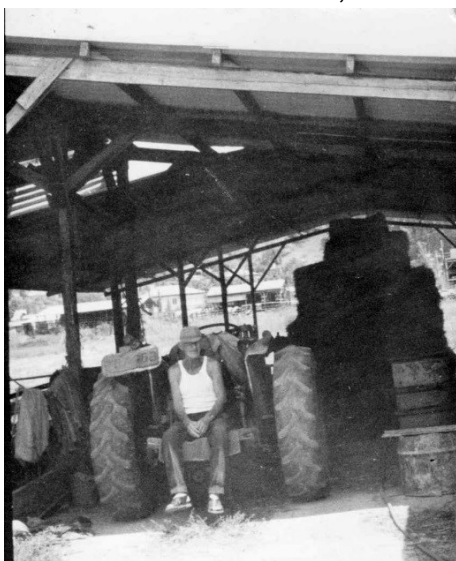
מרים

העלייה לארץ

אחרי קום המדינה עלו מרים ואיזידור לארץ וכמוהם עשו גם כל בני משפחת רוזנברג וכל הניצולים ממשפחת רוזנפלד. האח הצעיר ביותר במשפחת רוזנפלד, מרדכי, הגיע עם עלית הנוער מיד עם קום המדינה ושרת בצבא. משפחת איזידור עלתה ב-1950 וגרה תקופה קצרה באזור מירון. אחריה הגיעה לכרם מהר"ל בעקבותיהם של האחים מרדכי ויוז'קו רוזנפלד שכבר התגוררו במושב, אבל עזבו את המקום אחרי תקופה קצרה. משפחת האח הצעיר מרדכי גרה במושב כמה שנים, עד 1955 בערך.

בתו של מרדכי, שושנה פישר, מספרת: " הייתי צעירה מידי בזמן שהתגוררנו במקום, אבל יש לי הרבה זיכרונות מן המשק של הדודים איזידור ומרישקה. הייתי מבלה אתם את כל חופשות הקיץ החל מראשית יולי ועד לסוף אוגוסט. הייתה להם במשק רפת גדולה של פרות חולבות, עגלים ולול תרנגולות לביצים, ואהבתי מאוד את נופי המושב והאווירה הכפרית."

איזידור והטרקטור

משמאל: איזידור, נתן, מריט, סבא מנדל רוננברג, צפורה שטיינר וילדיה - איציק, אילי
וראובן

איזידור עם נתן (בכובע) ואיציק (בן דודתו צפורה)

בשנת 1975 חוסלה הרפת והשטח ששמש לגדול מספוא הפך להיות מטע זיתים. הבן נתן הצטרף למשק אביו ונשאר לגור עם אמו אחרי פטירת אביו ב 1979. מרים נפטרה בכ"ב חשון תשנ"ה (27.10.1994) בגיל 77 ונקברה בבית הקברות בכרם מהר"ל. נתן ממשיך לטפל במשק ובמטע השקדים והוא אחראי על השמירה במושב.

השקדות

**נתן ואורחיו בשדה
ובחצר הבית**

